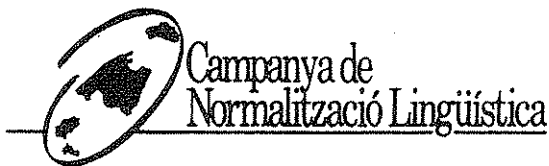

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

V

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll, A. I. Alomar i Celia Riba, segons l'autoria dels textos

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Jorvich, s.l.

Impressió: Jorvich, s.l.

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

I.S.B.N. 84-604-8810-1

XIV

Dues comunicacions desbaratades

El meu comentari sobre la importància de l'entrada del català a l'ONU gràcies a la incorporació d'Andorra a l'Organització de les Nacions Unides, començava així: *La majoria dels illencs estan encara tan immersos dins una atmosfera diglòssica produïda per segles de anormalitat lingüística, que no són capaços de concebre la normalització del català com a llengua moderna del món occidental.*

Aquesta afirmació ha tret de polleguera un parell de comunicants que han volgut deixar-ne una prova al nostre contestador. Es tracta d'un senyor mallorquí i una senyora francesa que no sols no conceben **la normalització del català com a llengua moderna del món occidental**, sinó que el sol fet de veure-ho escrit els fa perdre el món de vista.

Primera comunicació: *Estic "assombrat" de veure això de que la normalització del català com a llengua del món occidental... Això és una... molt grossa. A dins tot el món sa llengo que quedarà, "mal que nos pese", és s'inglès. I a Espanya parlarem s'inglès i s'espanyol i es catalans parlaran s'inglès i es català i es francesos s'inglès i es francès. M'entén? I això de comparar-mos amb...aquest...amb Puerto Rico, què té que veure? Allà se parla s'inglès i se parla es castellà. Però estau fent es ridícul TOTAL. Hi ha una minoria, naturalment, que sempre hi ha estat. Però voltros no sou sa majoria, no representau ningú. Ses "Isles" Balears tenen una llengo pròpia, i "claro!" però també hi ha dues llengos. Sa normalisació no vol dir parlar... s'ha criticat tant s'època franquista perquè deien que perseguia es castellà [sic!].... Això és lo que està passant. Ademés, jo ara estic visquent aquí...ja veu, jo som mallorquí i parl sempre es mallorquí, però visc a... a sa Península, i estau fent es ridícul, això de països catalans és una "putarda" (?) que no existeix. Se n'han rigut de voltros tota sa premsa mundial, i si al món...*

El contestador el va interrompre, i no tornà a insistir. He intentat transcriure el text amb fidelitat, però és difícil. L'entonació marca clarament la indignació, que era prou grossa per fer-li "fer embuts" i fins i

tot fer-li dir que s'ha atacat el franquisme "perquè deien que perseguia es castellà", i que "està visquent aquí, però viu a sa Península".

La segona comunicació és en francès i diu això:

Allô! Bonjour. Écoutez, je suis dans une réunion et on a apporté le journal "el Balears" et je suis française et je vous téléphone pour vous dire que vous êtes complètement... ABRUTIS, excusez-moi de l'expression, parce que, ça vous plaise ou pas, vous êtes le...le... LA BLAGUE de tout le monde et... même si ça ne vous plaît pas, à l'étranger, la langue que tout le monde connaît c'est l'espagnol, c'est pas ni le majorquin ni le catalan, qui est une richesse pour le pays mais ce n'est pas la langue officielle de notre pays. Et le catalan et le majorquin, ce ne sera JAMAIS, JAMAIS une langue moderne du monde occidental.

També en aquest cas, la indignació produïa tartamudeig i incoherència (si la senyora és francesa –i ho és, lingüísticament almenys–, de quin país parla, quan diu "el nostre país?"), impulsava a l'insult (encara que demana que "li perdonem l'expressió", després de tractar-nos d'imbecils) i fins i tot feia errar el nom del diari. Els dos comunicants coincideixen també a prescindir olímpicament de l'oficialitat establerta per la Constitució i l'Estatut, a valorar les llengües per la seva "força": ella ens comunica que "a l'estranger, la llengua que tot-hom coneix és el castellà", i ell que "sa llengo que quedarà es s'inglès" (sembla que considera que els mallorquins, com a espanyols que som, "parlarem s'inglès i s'espanyol" –es mallorquí, es veu que no–, i els catalans hauran deixat de ser espanyols i "parlaran s'inglès i es català"...). I ponderen de tal manera l'enormitat del "ridícul" que feim amb la nostra pretensió de dur endavant allò que estableixen els textos legals, que pareix que "tout le monde" i "la premsa mundial" estan pendents de la nostra acció normalitzadora per riure-se'n a cor que vols. Tot plegat, deu ser efecte de la calor agostenca que ens aclapara...

Ara bé, **el català ÉS una llengua moderna del món occidental**. Com les altres llengües d'aquest grup, es formà a l'Edat Mitjana (i ocupa un dels primers llocs de la literatura medieval), té una normativa ortogràfica i gramatical establerta científicament i que actualment s'ensenya a totes les escoles del seu territori tret del que forma part de l'Estat francès (on es va introduint de dia en dia, amb caràcter

voluntari); té el *Diccionari Català-Valencià-Balear* d'Alcover i Moll i el *Diccionari Etimològic i complementari de la llengua catalana* de Joan Coromines, més complets que qualsevol diccionari castellà o francès (i l'important *Diccionario Etimológico de la lengua castellana* l'ha fet, també, Joan Coromines); té una enciclopèdia –la *Gran Enciclopèdia Catalana*– que no desmereix al costat de les grans enciclopèdies fetes en les llengües que enlluernen els nostres dos comunicants, i dins l'àmbit balear, tenim la *Gran Enciclopèdia de Mallorca* i l'*Enciclopèdia de Menorca* en curs avançat de publicació, i aviat tindrem en marxa la d'Eivissa i Formentera (cosa que no poden dir els andalusos, per exemple, dins la cultura castellana); i tenim un esplet d'escriptors que cultiven tots els gèneres literaris, i científics que fan en català les seves tesis doctorals, i un munt d'Universitats esteses per tot el món que l'inclouen en els seus estudis (més a Alemanya o Anglaterra que a Espanya, per cert); i un marc legal que li reconeix, a més del seu caràcter d'única llengua **pròpia**, el de **llengua oficial** de les Illes Balears i de Catalunya (i, amb el nom local, de la Comunitat Valenciana). I ara és una de les llengües de l'ONU. La normalització no ha de fer que el català **sigui**, sinó que **es reconegui** (començant per aquí mateix) que *és una llengua moderna del món occidental*. - A. M. (16-8-93)